

Baroko

Přemýšleli jste někdy nad tím, odkud se vlastně tohle zvláštní slovo vzalo?

Slovo *barocco* pochází z portugalštiny. Mořeplavci tak nazývali podivuhodné mořské perly, které si přiváželi ze svých objevitelských cest. Perly měly nepravidelný tvar, byly vypouklé, baculaté a zároveň překypovaly jakousi neuchopitelnou krásou. Stejně jako doba, pro kterou se toto označení vžilo.

Kdybychom se dokázali přenést do baroka 17. století, spatřili bychom Evropu tak, jak ji neznáme – obyvatelstvo zdecimované morem a zem zcela zničenou strašnou třicetiletou válkou.

Následky války jsou všudypřítomné. Celá Evropa je vydrancovaná, její obyvatelstvo je zbídačelé, šíří se nakažlivé nemoci, lidé mají hlad, jsou zoufalí, je bída... Všichni touží po lepších časech. Stále silně věřící lidé vidí naději ve věčném životě na nebesích oproti utrpení na tomto pozemském světě.

Hlavní roli v této době hrála církev. Kvůli ní celý třicetiletý spor vypukl (šlo o nesváry mezi katolickou a protestantskou církví), ale zároveň díky víře lidé v této strašné době nacházeli důvod, proč žít dál. V Českých zemích zvítězili katolíci, a to rozhodně nebyla pro každého dobrá zpráva.

Protestantská česká šlechta a inteligence opouští svou vlast. Chybí tak duchovenstvo, faráři, kněží. Zbylí poddaní, především prostý lid, jsou nuceni stát se katolíky. Vtom přicházejí jezuité, kteří mají za úkol šířit katolickou víru a vzdělání. Své myšlenky umí skvěle prodat a ukazuje se, jak emoce dokáží působit na psychiku člověka.

Představitelům katolické církve byla jasné, že musí svoji pozici upevnit. Bylo důležité, aby lidé byli poslušní, neměli příliš času na přemýšlení a byli ohromeni a uchvázeni krásou církevních staveb.

Zkrátka, aby uvěřili... Peněz měla církev dost – ze zámořských objevů i ze zabaveného protestantského majetku. A tak vznikly nové kostely, kaple, boží muka, chrámy a kláštery ba celé komponované krajiny. I na venkov se nová móda dostala v podobě tzv. selského baroka, které vtělilo nové zdobné prvky také do lidové architektury.

Vliv barokního umění je vidět všude. Mění se architektura, hudba, malířství a sochařství. Vše působí okázale, majestátní stavby mají obrovské rozměry. Umělecký sloh pomocí křivek, oblouků a kupolí jako by vyjadřoval určitý pohyb a napětí. Stavby se vyznačují bohatou výzdobou, vše září zlatem a barevnými freskami, odevšad shlížejí buclatí andělíčky.

Jak je vidět, představitelé církve nebyli žádní hlupáci. Věděli, že musí lidu dát i něco navíc, co v dennodenní dřině a strádání skutečně ocení. Proto byly zaváděny nové svátky (to znamenalo volné dny navíc), konaly se náboženské poutě a slavnosti, při kterých se lidé mohli pobavit.

Umělci barokní doby vyjadřují ve svých sochách a malbách pocity, emoce. Všichni se cítí Bohem ohromeni, věří opravdovosti vyobrazených příběhů. Baroko oslavuje Boha a oslňuje člověka, který se cítí nepatrně a vnímá tak lépe božskou sílu, protože si uvědomuje pomíjivost života a lidskou bezmocnost.

Lidé toužili po přímém vztahu k bohu, proto mají obyvatelé nebes na různých obrazech a sochách tváře obyčejných lidí. Že to celé nebylo vůči lidem úplně fér, je jasné.

Nikdo však nemůže zpochybnit nesmírný přínos baroka pro architekturu a umění.

A baroko také jako první a jediný umělecký sloh naprosto proměnilo i celkový ráz české krajiny. Ta nese jeho stopy až do současnosti.

